

machu socialismu, byly patrně momenty, jež vyvolaly v něm opravdové pochopení pro sociální otázky vůbec, a v jeho životním povolání pro otázky právní úpravy pracovního poměru...

Dr. Emil Hácha nejen ve svých teoretických studiích, ale i soustavným působením jako předseda v senátech zasahoval svým geniálním způsobem do rozhodující činnosti soudu v otázkách pracovního práva od jich prvopočátku a je v mnoha směrech skutečným tvůrcem judikatury. Jeho vliv se vyznačoval hlubokým porozuměním duchu a smyslu zákona spolu s mimořádnou schopností pronikavě předvídati vývoj pracovního práva. Ve vývoji judikatury nejvyššího správního soudu bylo možno jíti směrem odpovídajícím tradičnímu názoru na pracovní poměr, t. j. ponechání úpravy těchto otázek sféře soukromoprávní a s tohoto hlediska vykládati i další zákony dotýkající se pracovního poměru. Naproti druhý směr zastával názor, svědčící ve prospěch výkladu, že závodní organizace zaměstnanecké a celý soubor otázek z jejich podnětu vzniklých se pohybují na poli veřejného práva. Tento směr, jenž nesl s sebou velmi příznivé důsledky pro ochranu zaměstnanců, našel v Dr. Emilu Háchovi zastánce. Činnost nejvyššího správního soudu byla přiměřeně uznávána zaměstnaneckými organizacemi, čehož zevním výrazem vedle uznání tiskem bývala pravidelná část jejich zástupců při ústních líčeních, v nichž zpravidla první prezident Dr. Hácha předsedal. Tím vším bylo dosaženo toho, že naše zákonná ustanovení, jímž Hácha vytýká zejména nejasnost ve výrazu a polovičatost v úmyslech se vůbec stala platným instrumentem ochrany zaměstnanců.

Ve své skvělé studii o závodních organizacích ve Slovníku veřejného práva československého z r. 1932 se dotýká nedostatků příslušných našich forem, a vysvětluje jich příčiny. Uvažuje tam: »...praxe bývá následkem neurčitosti a vadné techniky zákonných předpisů často postavena před otázky téměř neřešitelné, a výsledky, k nimž dospívá, nemohou býti veskrze uspokojivé. V pochybnostech nezbyvá než vycházeti od skutečnosti, že soukromopodnikatelský princip zůstal za vedení závodních zastupitelstev nedotčen, z čehož arci plynou důsledky, jež zaměstnanectvo může pociťovati jako zklamání nadějí do této instituce vkládaných«. Jsou to nejen slova kritiky, nýbrž i výraz porozumění, že tyto normy znamenají nutné nastoupení cesty k novému chápání a uspořádání pracovního řádu. Že zatím tato cesta byla nastoupena, dnes již nikdo nepochybuje. Zbývá nyní jen důsledný pochod po ní k spravedlivému a státu zdravému ukončení tohoto

procesu. A zde osobnost nového presidenta republiky dává nejvyšší záruku šťastného výsledku.«

### Pracovní smlouva řidičů z povolání.

Poslední číslo III. roč. »Aktualit čsl. práva automobilového«, jímž tento dobrý speciální časopis zaniká, přineslo článek vrch. r. Dra C i k h a r t a »O pracovní smlouvě řidičů z povolání«, z něhož uvádíme:

»Pracovní smlouva řidičů z povolání zakládá se na ustanoveních obč. zákona a dále zákona o 8hod. pracovní době a konečně na § 114 vládního nařízení č. 203/1935, vydaného ku provádění zákona o jízdě motorovými vozidly č. 81/1935.

Řidič automobilů zásadně bere na sebe vykonávati všechny práce spojené předem s obsluhou automobilu. Sem patří povinnosti řidiče uložené již zákonem č. 81/1935 a vládním nařízením č. 203/35 každému řidiči, tedy i majiteli auta.

Podle § 109 nařízení č. 203/1935 je každý řidič povinen před použitím motorového vozidla k jízdě se přesvědčiti, že všechny důležité součástky vozidla jsou v pořádku. Tato povinnost ovšem tím více se ukládá řidiči najatému, kterému zaměstnavatel vozidlo svěřil.

Řidič jest dále povinen udržovati svěřený vůz v čistotě a v nejlepším pořádku a před škodou jej chrániti. Řidič musí dbáti toho, aby v garáži, ve které jest vozidlo uschováno, nestala se na vozidle žádná škoda. Z toho důvodu ukládají někteří zaměstnavatelé do pracovní smlouvy řidičů závazek, že se postarají o to, aby v garáži se nekouřilo, aby zde nebyly pohozy hořlavé látky, které by mohly i při malé neopatrnosti způsobiti oheň, a aby garáž byla vždy řádně uzamykána. Pokud jde o povinnosti řidiče z povolání při jízdě, tu musí řidič z povolání zachovávat předpisy, jak jsou nařízeny zákonem č. 81/1935 v oddílu 7. (Bezpečnostní předpisy pro jízdu motorovými vozidly) v §§ 38—44 a dále v §§ 106—118 prováděcího nařízení. Sem však také patří předpisy řádu silniční policie i předpisy uličního a jízdního řádu pro hlavní město Prahu...

V podnicích živnostenského řádu podrobených nebo po živnostensku provozovaných nesmí skutečná pracovní doba zaměstnanců trvati déle než 8 hodin ve 24 hod. nebo nejvýše 48 hodin týdně. V rámci 48hodinné pracovní doby týdenní je možno stanoviti délku pracovní doby libovolně dohodou zaměstnavatele se zaměstnanci. Může tedy denní pracovní do-

ba býti delší, aniž by byla prací přes čas, jen když celková týdenní doba pracovní nepřesahuje 48 hodin. Další jest ustanovení § 114 nařízení č. 203 z r. 1935, v kterém jsou zejména stanoveny přestávky v práci, že nejdéle po pěti hodinách nepřetržité práce musí se poskytnouti řidiči přestávka aspoň  $\frac{1}{4}$  hodiny; nejdéle po 3 hodinách nepřetržitého řízení motorového vozidla odpočinek 10—15 minut. Do pracovní doby se započítávají všechny úkony spojené se řízením, ošetřováním a udržováním vozidel, rovněž tak pracovní úkony určené zvláštními příkazy.

U řidiče najatého k osobním službám zaměstnavatele může býti prodloužena pravidelná pracovní doba až na 12 hodin denně. Hodiny, které převyšují 48 hodin týdně, nejsou pro ně prací přes čas a nemusí se za ně zvláště platiti. Noční

práce těchto zaměstnanců, najatých k osobním službám, je dovolena jen výjimečně, jde-li jen o případy ojedinělé, nepravidelně se vyskytující. Tato noční práce nemusí býti zvláště odměňována (srovnej rozhodnutí sbírky Vážný č. 10.076).

Pokud jde o nedělní klid těchto řidičů najatých k osobním službám, mají tito míti aspoň jednou týdně nerušený klid 18 hodin, který má zpravidla připadnouti na neděli. Je-li třeba pracovati v neděli, musí se zaměstnanci poskytnouti náhradní odpočinek všedního dne...

V ý p o v ě d n í l h ŭ t y zákonné jsou uvedené v § 1159 a), b), c) obč. z. Pravidelná výpovědní lhůta jest při smlouvě řidičské 14denní, když nebyla touto smlouvou od počátku určená do doby kratší, nebo případně delší; v těchto případech ovšem končí služební poměr projitím doby.

## Z právní praxe.

### Omezení při změnách pozemkového majetku v sudetském území.

Podobně jako u nás platí vl. nař. č. 218/38, stejně tak byla v sudetském území zavedena obdobná omezení, což jest pro nás důležitě zejména proto, póněvadž celá řada vlastníků sudetoněmeckých nemovitostí jest nyní na našem území. Jak z níže citovaného textu příslušného předpisu jest zřejmo, rozhoduje jen doba z á p i s u v pozemkových knihách, nikoli tedy doba, kdy příslušná smlouva byla uzavřena. Byly časté případy, že ještě před okupací došlo k platně uzavřené smlouvě, pro nedostatek soudního personálu však v době mobilisace nebyly zápisy v pozemkových knihách ještě provedeny a celý osud právního jednání nyní závisí na schválení říšskoněmeckými úřady. V takových případech bude nutno zkoumati i intertemporární účinnost níže citované normy, zejména s ohledem na to, kterým dnem pro to které místo předpis začal působiti a s ohledem na případná ujednání o přechodu nebezpečí s jedné smluvní strany

na druhou smluvní stranu (§§ 1048 a 1051 obč. zák.).

#### A n o r d n u n g

über den Grundstücksverkehr in den sudetendeutschen Gebieten

z 13. října 1938.

V dohodě s říšským ministrem pro výživu a zemědělství, říšským ministrem spravedlnosti a říšským ministrem vnitra nařizují pro sudetoněmecká území toto:

§ 1. <sup>(1)</sup> Převod vlastnictví k nemovitosti, zřízení věcného práva, které opravňuje k používání výtěžků nemovitosti, jakož i každé ujednání, které se týká používání výtěžků, správy nebo závazku k převlastnění nemovitosti, potřebuje k účinnosti, aby bylo schváleno příslušným úřadem (schvalovacím úřadem). Zeizení podílů nemovitostních podléhá týmž omezením. Za podíl na nemovitosti jest pokládati také podíl na dědictví, k němuž náleží nemovitost.

<sup>(2)</sup> Bylo-li schváleno obligační právní jednání (Verpflichtungsgeschäft), pokládá se schválení za uděleno také pro soluční právní jednání (Erfüllungsgeschäft) odpovídající tomuto obligačnímu právnímu jednání.

<sup>3)</sup> Schválení může býti uděleno také s podmínkami (unter Auflagen).

§ 2. Schvalovacím úřadem jest okresní hejtman. V městech, které nepatří k žádnému politickému okresu, jest jím namísto